

שיחת השבוע

חב"ד
כל הלב לכל אחד

יוצא לאור על-ידי
צעירי אגודת חב"ד – המרכז
עורך: מנחם ברוד
יו"ר: הרב יוסף יצחק אהרונוב

יש חדש

יום הולדת הרש"ב

ביום חמישי, כ' במרחשוון, יחול יום הולדתו של הרבי הרש"ב (רבי שלום דובער) מליובאוויטש, נשיאה החמישי של חסידות חב"ד ומייסד ישיבת תומכי-תמימים. בקהילות חב"ד יהיו התועודות חסידיות לרגל היום המיוחד. רבים יבואו ביום הזה לתפילות וללימוד בישיבות תומכי-תמימים, להתחבר מחדש להוויית הישיבה, שמעניקה את החינוך החסידי המיוחד, על-פי היסודות שהניח מייסדה.

הכינוס הארצי במוצ"ש

במוצאי השבת הבאה, פרשת חיי-שרה, כ"ב במרחשוון, יהיה אי"ה בכפר-חב"ד הכינוס הארצי ה-54 של חסידי חב"ד. הכינוס יהיה באולם בית-הכנסת 'בית-מנחם', בשעה 9 בערב. פרטים יבואו.

תשמעו סיפור

לבקשת רבים מתחילה מערכת 'שיחת השבוע' בהוצאת סיפורי המופת שפורסמו במרוצת השנים במדור 'מעשה שהיה'. הספר הראשון שיצא הוא

צדיקים למופת ובו 63 סיפורים מופלאים על צדיקי ישראל מכל החוגים. עיצוב מהודר, כריכה קשה, 320 עמ'. טל' 1700704120.

זמני השבוע

יהושלים תל-אביב חיפה בארשבע אילת ניוירוק

5:54	5:47	5:46	5:33	5:43	5:28
6:52	6:41	6:42	6:40	6:41	6:39

כניסת השבת צאת השבת

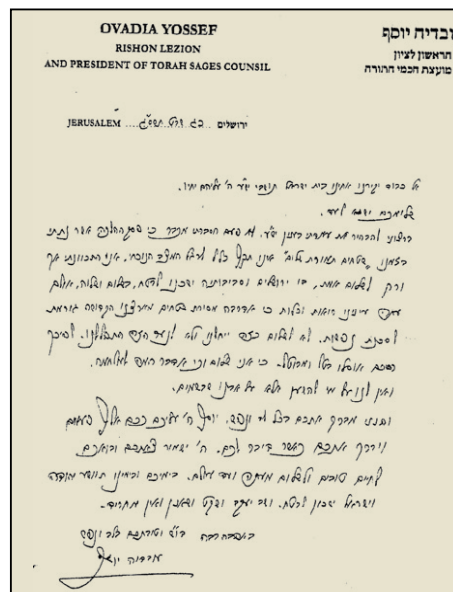
307 בתי-חב"ד מוקד חב"ד
לשירותכם *3770

כתובת המערכת: ת"ד 14 כפר-חב"ד 6084000
טל' 072-2770100 • פקס 03-9606169
www.chabad.org.il • chabad@chabad.org.il
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ולכשרות

נא לשמור על קדושת הגיליון

לשאל את השאלה הנכונה

הצגת השאלה כהכרעה בין 'שטחים' ובין 'שלום' – יש בה משום הטעיית הציבור. השאלה האמיתית היא אם ויתורים יביאו שלום או להפך

מכתבו של הגאון רבי עובדיה יוסף: "בטל ומבוטל"

אלפי חללים ורבבות פצועים הם המחיר הנורא של ההרפתקה הזאת.

"לא לשלום כזה ייחלנו"

הרב עובדיה הבהיר פעמים רבות שפסק ההלכה שנתן בשעתו אינו רלוונטי כלל למציאות העומדת לפנינו. הדברים הובהרו בשיעוריו ובמכתביו, וחבל שיש המנסים להטעות את הציבור כאילו הוא תומך במהלכים האלה.

הנה דברים שכתב בשנת תשס"ג (2003): "הסברתי מכבר שפסק ההלכה אשר נתתי בזמנו 'שטחים תמורת שלום' אינו תקף כלל לרגל המצב הנוכחי. אני התכוונתי אך ורק לשלום אמת, בו ירושלים ותביבותיה יישכנו לבטח, בשלום בשלווה, אולם עתה עינינו רואות וכלות כי אדרבה מסירת שטחים מארצנו הקדושה גורמת לסכנת נפשות. לא לשלום כזה ייחלנו ולא לנוער הזה התפללנו. לפיכך הסכם אוסלו בטל ומבוטל, כי אני שלום וכי אדבר המה למלחמה. ואין לנו על מי להישען אלא על אבינו שבשמים".

עמידה תקיפה ומלחמה נחושה באויבינו, מתוך ביטחון בקב"ה שומר ישראל – זו דרכה של התורה, וזו דעתם של כל גדולי ומאורי ישראל.

הרצח האכזרי בבקעה מצטרף לעוד אירור עי טרור שאירעו בעת האחרונה. מערכת הביטחון טוענת שאין קשר בין האירור עים. גם אם זה נכון, עצם ההצטרפות של מעשי טרור כאלה מעידה כי חלה התרופפות בהרתעה, והדבר מאפשר למחבלים להרים ראש.

אין צורך להיות מומחה ביטחון כדי להבין ששחרור המחבלים הוא שהרים את רוחם של המרצחים. החגיגות בתקשורת הפלסטינית והפיכת המחבלים לגיבורים הן הנותנות רוח גבית לטרור. ההרתעה נשחקת כאשר המחבל מאמין שגם אם ייתפס, ישתחרר כעבור זמן קצר וישבו אל ביתו עטור תהילת גיבורים.

מהו פיקוח נפש

שוב ושוב מתברר שכל הויתורים במסגרת 'משא ומתן לשלום' מביאים את ההפך הגמור משלום. הם משיגים את התוצאה ההפוכה – מגבירים את התיאבון של אויבינו ומעודדים אותם להוסיף להילחם בנו, מעמדות נוחות יותר להם.

המציאות הזאת ממחישה את גודל ההונאה שבהצגת השאלה העומדת לפתחנו כאילו זו הכרעה בין 'שטחים' ובין 'שלום'. בהקשר הזה היו גורמים שהזכירו השבוע שוב ושוב את פסק ההלכה של הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל, משנת תשל"ז (1977), שבו פסק כי 'פיקוח נפש' גובר על מצוות יישוב ארץ-ישראל.

אכן, בסוגיה זו יש דעות חלוקות, אבל אין זו כלל וכלל השאלה העומדת לפנינו. השאלה האמיתית היא אם מסירת שטחים לאויבינו היא 'פיקוח נפש', או בדיק להפך – במהלכים כאלה אנחנו מסכנים חיי יהודים וגורמים שפיכות דמים.

ההלכה קובעת (בהלכות שבת, סימן שטכ) כי עצם כניסת נכרים לשטחי סְפָר, אפילו מדובר ב'עסקי תבן וקש' בלבד – היא בבחינת 'פיקוח נפש' שמחייב לחלל שבת ולצאת למלחמה. כניסתם למקום כזה עלולה לעודד אותם לחשוב ש'משם תהא הארץ נוחה ליכבש לפניהם'.

החשש הזה, העומד ביסוד ההלכה, התממש שוב ושוב לעינינו לכל אורך מסע הויתורים והנסיגות לאויבינו. ככל שוויתרנו ונסוגנו קיבלנו אויב נחוש יותר, תוקפני יותר ובעל תיאבון גדול יותר.

תפילה גם כשיש הבטחה

אכפתיות לזולת

כאן התורה מלמדת אותנו את חשיבותה הגדולה של אהבת ישראל, עד שטובתו של הזולת חשובה לאדם מטובתו שלו, ולכן הוא מתפלל על חברו אף-על-פי שגם הוא עצמו "צריך לאותו דבר".

על כך ניתן לו השכר ש"הוא נענה תחילה", בדוגמת המצוות "שאדם אוכל פירותיהן בעולם הזה". כאשר אכפת לו מצבו של הזולת עד שהדבר מטרידו יותר וגורם לו להתפלל בעבורו, אף-על-פי שגם הוא עצמו נזקק לישועה בעניין זה - הוא זוכה לשכר שהתפילה על הזולת פועלת מיד ומביאה לו עצמו את הישועה.

עניין זה פועל גם כשהתפילה על הזולת היא כדי שהוא-עצמו ייענה תחילה, מכיוון שבפועל הוא התפלל על חברו, אבל מובן ששלמות התפילה היא כשאין הוא חושב על עצמו אלא באמת אכפת לו מחברו, ולכן הוא מתפלל עליו.

(התועודיות תשמ"ג, כרך א, עמ' 474)

אמרת השבוע

הסבא והמסעדה

יהודי, בן למשפחה מיוחסת של אדמו"רים, בא לבקר בחצר הרבי מליובאוויטש, ובאותה הזדמנות ביקש לפגוש את קרוב משפחתו, שהיה לחסיד חב"ד. להפתעתו נאמר לו שהאיש מתפרנס ממסעדה שבבעלותו.

אמנם גם סיפרו איש שקרוב-משפחתו מרבה לעשות חסד ולהאכיל עניים ונזקקים בלי לגבות תשלום, אבל הדבר הציק לו. כשנכנס אל הרבי העיר שאין זה מכובד שבן למשפחת צדיקים ינהל מסעדה. השיב לו הרבי: "גם הסבא שלכם ניהל מסעדה".

קפץ האיש ותהה: "איזה סבא!?!".

נענה הרבי: "אברהם אבינו".

פתגם חסידי

"אברהם ולוט הכניסו אורחים, אך אברהם אירח את המלאכים גם כשנראו לו כבני אדם, ואילו לוט אירחם רק לאחר שידע כי הם מלאכים" (רבי לוייצחק מברדיצ'ב)

על דבר מסויים, עדיין צריך להתפלל שהיא תתקיים בהקדם ולא כעבור זמן רב.

מכאן למדנו את גודל מעלתה של התפילה על הזולת, שגם הבטחה שניתנה מפי הקב"ה לא נתקיימה בפועל עד שאברהם התפלל על אבימלך, וברגע שאברהם התפלל עליו "נענה תחילה" והמענה בא תיכף ומיד.

חובת תפילה

למעשה יש כאן דבר פלאי. הלוא התפילה היא מצוות עשה מן התורה. יהודי מצוה להתפלל ולבקש את צרכיו מאת הבורא, כדברי הרמב"ם: "חיוב מצווה זו הוא שיהא אדם מתפלל... שואל צרכיו שהוא צריך להם".

כאשר יש לאדם צורך מסויים שגם חברו נזקק לו, הוא יכול לטעון שתחילה עליו להתפלל ולבקש בעבור עצמו, שכן זו מצוות עשה המוטלת עליו - לבקש את צרכיו האישיים. רק אחר-כך יש מקום לבקש על חברו. ובפרט שהגמרא קובעת: "חייך קודמין לחיי חברך".

אחרי האירוע עם אבימלך התורה מספרת על פקידת שרה: "וה' פקד את שרה כפאשר אמר... ונתהר ונתלד שרה לאברהם בן". רש"י מפרש שהסמיכות בין שני האירועים באה ללמדנו "שכל המבקש רחמים על חברו והוא צריך לאותו דבר - הוא נענה תחילה". בסיפור עם אבימלך נאמר: "וַיִּתְפַּלֵּל אַבְרָהָם אֶל ה', וַיִּרְפָּא ה' אֶת אַבְיִמֶלֶךְ וְאֶת אִשְׁתּוֹ וְאִמְהַתָּיו וַיֵּלְדוּ", ולכן מיד אחר-כך ילדה גם שרה.

כאן מתעוררת שאלה: הלוא גם בלי תפילתו של אברהם הייתה שרה אמורה להיפקד, שהרי הקב"ה הבטיח לאברהם זמן רב קודם לכן שיוולד לו בן. אם-כן, מדוע רש"י מדגיש שפקידת שרה הייתה בזכות תפילת אברהם על אבימלך?

הבטחה ותפילה

אלא שההבטחה לאברהם על לידת יצחק ניתנה לו כבר לפני שנים רבות, עוד בברית בין הבתרים, ובכל-זאת עדיין לא התקיימה בפועל, עד שאברהם התפלל על אבימלך. מכאן למדנו שגם כאשר יש הבטחה אלוקית

מן המעיין

הכנסת אורחים | מאת הרב אליעזר ברוד

שלא להטריח

"והוא יושב פתח האוהל כחום היום" (בראשית יח,א). "כחום היום" - הוציא הקב"ה חמה מנרתיקה, שלא להטריחו באורחים. ולפי שראוהו מצטער, שלא היו אורחים באים, הביא מלאכים עליו בדמות אנשים.

(רש"י)

חסד בהתעוררות

הסיבה לצערו של אברהם אבינו כשלא באו אליו אורחים היא, כי מידת החסד שלו הייתה בהתעוררות תמיד, וכשהאורחים לא יכלו לבוא אליו, היה שרוי בצער.

(ספר המאמרים ת"ש)

שכר האירוח

"והישענו תחת העץ" (בראשית יח,ד). אמר הקב"ה לאברהם: אתה אמרת 'והישענו תחת העץ', ואני פורע לבניך במדבר, ב'יישוב' ולעתיד לבוא. 'במדבר' - 'פרש ענן למסך'; 'ביישוב' - 'בסוכות תשבו שבעת ימים'; לעתיד לבוא - 'וסוכה תהיה לצל יומם מחורב'.

(בראשית רבה)

לא לשנות מן המנהג

"והוא עומד עליהם תחת העץ ויאכלו" (בראשית יח,ח). לעולם אל ישנה אדם מן המנהג, שהרי

משה עלה למרום ולא אכל לחם; מלאכי השרת ירדו למטה ואכלו לחם.

(בבא מציעא פו)

אומר ועושה

"ויאמרו כן תעשה כאשר דיברת" (בראשית יח,ה). יודעים היו המלאכים כי דרכו של אברהם אבינו לומר מעט ולעשות הרבה. לפיכך אמרו לו "כן תעשה כאשר דיברת" ולא יותר; לא כמנהגך להוסיף על האמירה.

(עיטורי תורה)

מאכלים לבחירה

"ויקח חמאה וחלב ובן הבקר אשר עשה וייתן לפניהם" (בראשית יח,ח). כיצד נתן אברהם אבינו לאורחיו בשר עם חלב? אלא שאברהם הגיש לאורחיו גם מאכלי חלב וגם מאכלי בשר, וכל אחד ואחד בחר מה שליבו חפץ, חלבי או בשרי; ומי שאכל חלב, לא אכל בשר.

(הרבי מליובאוויטש)

זקוק לאורח

"יותר ממה שבעלהבית עושה עם העני, העני עושה עם בעלהבית" (מדרש רבה). יותר ממה שהאורח זקוק לבעל הבית, בעל הבית זקוק לאורח לשבת.

(רבי שמלקה מניקלשבורג)

וה' פקד... כאשר אמר

חלפה שנה ועוד שנה ובני הזוג עדיין לא נתברכו בפרייבטן. הם נישאו בשנת תרפ"א (1921), בשנת האבל אחר הסתלקותו של רבי שלום דובער, אדמו"ר הרשב"ב מליובאוויטש (נולד בכ' במרחשוון תרכ"א ונסתלק בב' בניסן תר"פ).

אלה היו ימים קשים. כמה שנים קודם לכן התחוללה המהפכה הקומוניסטית ברוסיה והחלו רדיפות הדת. זמן קצר אחרי הסתלקות הרשב"ב מינה בנו וממלא מקומו, הרבי הריי"צ (רבי יוסף יצחק), את ר' שלמה חיים קסלמן למשפיע בשיבת 'תומכיתמימים' שברוסטוב. הוא היה אז בחור ישיבה בן עשרים וחמש, אבל הרבי אמר לו: "זו עת מלחמה. לוקחים חיילים והופכים אותם לקצינים".

כעבור כמה חודשים נשא ר' שלמה חיים את רעייתו בלומה, אך חיייהם היו רחוקים משלווה. בקיץ תרפ"א סגרו השלטונות את הישיבה ברוסטוב, וה'משפיע' הצעיר עבר עם קבוצת תלמידים לעיר פולטובה.

לא חלפו אלא כמה חודשים והרבי הורה לר' שלמה חיים לעבור לעיר פולוצק, לשמש שם 'משפיע' רוחני ולנהל את תלמודי התורה בעיר, שבהם למדו כמאתיים וחמישים תלמידים. הפעילות הצליחה, אך בני הזוג היו מוטרדים מהעובדה שטרם נתברכו בילדים.

היה לר' שלמה חיים חברי נפש, ר' חיים יונה לוצקי שמו. ידידות עזה נקשרה בין השניים בשנות לימודיהם בישיבה. ר' חיים יונה היה עובד ה' בכל ליבו ונפשו. הוא נהג להתפלל במשך שעות רבות, מתוך התבוננות בגדולת הבורא, בלי שים לב כלל לסובב אותו. ר' שלמה חיים נהג לספר כי חבריו בישיבה היו מתבטאים: "הלוואי שאזכה ביום הכיפורים בשעת נעילה להגיע לרמה הרוחנית שאליה חיים יונה מגיע בהתבוננותו בתפילה ביום חול רגיל".

גם כשרונותיו היו בלתי רגילים. את סדרת מאמרי החסידות שאמר הרשב"ב, המכונה 'המשך תער"ב' והנודעים בעמקות המופלאה, ידע חיים יונה על־פה! בשלב מסוים התחיל הרבי הרשב"ב להעביר לו את מאמריו מיד אחרי שכתבם, כדי שילמד, עוד בטרם הועתקו בעבור הציבור.

גם ר' חיים יונה ורעייתו טרם נתברכו בילדים. הם התגוררו ברוסטוב, העיר שבה נטמן הרבי הרשב"ב. ר' חיים יונה עשה לו מנהג ללכת בכל ערב ראשי חודש להשתטח על ציונו של הרשב"ב, ולבקש בין השאר שיזכה לפרייבטן. בבואו לשם היה מתפלל גם בעד חברו הטוב.

ר' חיים יונה היה זוכה לראות

מעט לעת את הרבי הרשב"ב בחלום ולשמוע ממנו דברים.

פעם אחת שכב לנוח מעט על אחד הספסלים בישיבה, וכשהתעורר קרא בהתפעלות: "אה, איזו מתיקות!". חבר שישב לידו שאל: "מה גרם לך הנאה גדולה כליכך?". ענה לו חיים יונה בפשטות כי זכה לראות בחלומו את הרבי הרשב"ב ולשמוע מפיו

לומדים גאולה מאת מנחם ברוד

התחיל להאיר

הכנת העולם לגאולה החלה בימיו של אברהם אבינו. עד אברהם היו 'שני אלפים תוהו', ומאברהם החלו 'שני אלפים תורה' (ראה סנהדרין צ"ז, א). לאברהם אבינו גם ניתנה הבשורה על הגלות והגאולה, בברית בין הבתרים. על־כן מן הראוי להתבונן בעבודתו המיוחדת של אברהם.

מידתו של אברהם אבינו הייתה מידת החסד והאהבה. אברהם מכונה בפסוק "אברהם אוהבי", מפני שהאהבה (מידת החסד) הייתה הקו השולט והמכריע באישיותו ובפעולותיו. מדרשי חז"ל מספרים בהרחבה על מידת חסדו המופלאה של אברהם אבינו, והוא מוגדר "איש הטוב והחסד בעצם", שנדיבותו הייתה הן בממונו, הן בגופו, הן בנשמתו.

להביא אור

תורת החסידות מתמקדת יותר בצד הרוחני שבחסדו של אברהם אבינו. החסד מסמל את הנתינה, את השפע האלוקי שנובע מהקב"ה אל העולם. בכך התבטאה עבודתו הרוחנית של אברהם – הוא האיר את העולם באור האלוקי. עד אברהם אבינו היה העולם חשוך מבחינה רוחנית; לא האיר בו אור אלוקי (כמאמר המדרש: "עד אברהם היה העולם מתנהג באפלה, משבא אברהם התחיל להאיר"). עניינו של אברהם היה להוריד לעולם גילויים אלוקיים נעלים ביותר, שירוממו אותו מאפלותו.

דבר זה בא לידי ביטוי בכל מעשיו ופעולותיו. תורת החסידות חושפת נקודה זו בכל סיפורי התורה על אברהם: מסעותיו, כריתת הברית עם הקב"ה, פרשת אבימלך וכו'. נוסף על כך נאמר הדבר כמעט במפורש במקרא. על הפסוק: "ויקרא שם ה' איל עולם", הגמרא אומרת (סוטה יב): "אל תקרי ויקרא אלא ויקרא. מלמד שהקריא אברהם לשמו של הקב"ה פה כל עובר ושבו". כלומר, עבודתו של אברהם אבינו התבטאה בפרסום שם ה' וגילוי בעולם.

הרמב"ם מאריך (בתחילת הלכות עבודת כוכבים) על דבר פעולתו של אברהם בפרסום שם ה' בעולם: "התחיל לעמוד ולקרוא בקול גדול לכל העולם ולהודיעם שיש שם אלוה אחד לכל העולם ולו ראוי לעבוד. והיה מהלך וקורא ומקבץ העם מעיר לעיר ומממלכה לממלכה... עד שנתקבצו אליו אלפים ורבות, והם אנשי בית אברהם". עוד נאמר בספרים שלאברהם היה כשרון הסברה נפלא ביותר, והיה בכוחו להסביר רעיונות עמוקים ומופשטים בלשון פשוטה, שגם בני אדם גסים ביותר, עד "ערביים שמתחווים לאבק רגליהם", הבינו את דבריו.

מיזוג הקווים

זה היה חסדו של אברהם אבינו – הוא הוריד לעולם גילויים אלוקיים נפלאים ורומם אותו מהאפלה הרוחנית ששרתה בו. גם לפני אברהם היו צדיקים גדולים שגילו אור אלוקי בעולם, אולם ייחודו של אברהם היה במה שמכונה 'התכללות'. לאמור: רק אצל אברהם אבינו נוצרה התמזגות והתכללות בין הקווים השונים, ואילו הצדיקים שחיו לפניו דבקו אישיש בקו העבודה המיוחד לו, בלי לשלב את הדרכים האחרות בעבודתו.

אברהם אבינו, אף על־פי שהיה איש חסד בתכלית, ידע לשלב בשעת הצורך גם את המידה המנוגדת – מידת ה'גבורה'. החסד לא היה אצלו מטרה, אלא אמצעי לפרסום שם ה' בעולם. לכן המדרש מספר, שכאשר לא רצו האורחים לברך את ה', היה אברהם משנה את פניו ומתנהג איתם שלא על־פי חסד, עד שהיה מאלצם להכיר בה' ולברך לשמו. אברהם גם הוליד את בנו לעקדה וכבש רחמיו לעשות את רצון ה'. כל זאת מפני שמידת חסדו הייתה של עולם ה'תיקון', שיש בה התכללות והתמזגות של המידות האחרות. ולכן דווקא ממנו "התחיל להאיר", ובו התחילה הדרך המוליכה אל הגאולה האמיתית והשלמה.

מאמר חסידות.

הוא לא התכוון שהדברים יתפרסמו, אך הם התגלגלו והגיעו לאוזני הריי"צ. הרבי קרא לחיים יונה והוכיחו: "אין זו הנהגה נכונה לספר דברים כאלה". לאחר זמן קרא לו הרבי הריי"צ וביקש ממנו לחזור באוזניו את מאמר החסידות ששמע בחלום. הרבי התבטא שבשעתו לא היה יכול לשמוע ממנו את המאמר, מפני שלא נהג בהצנע לכת כראוי...

חלפו הימים ויום אחד קיבל ר' שלמה חיים גלויה מר' חיים יונה. הוא החל לקרוא את הכתוב בה וליבו החסיר פעימה.

"להווי ידוע לך", כתב לו ר' חיים יונה, "כי בערב ראשי חודש האחרון הלכתי אל ה'אוהל' כדרכי, ובאותו לילה בא אליי בחלומי הרבי (הרשב"ב) ואמר לי: 'בקשר לתפילתך בעניין זרעא חיא וקיימא, התפילה נתקבלה ובקרב תיושע'. ובאשר לחברך – הוא כבר זכה להיוושע'.

"ובכן" – ממשיך חיים יונה במכתבו אל ר' שלמה חיים – "הריני מבקש בזה שתודיע לי אם אמנם נכון הדבר וכבר נושעת, וכך אדע שזה חלום שיש בו ממש גם בחלק השייך אליי".

ר' שלמה חיים נפעם, שכן זמן קצר קודם לכן נודעה לו ולרעייתו הבשורה הטובה. ואמנם, בבוא העת נולדה בתם הבכורה, וכעבור כמה שנים נולדו להם תאומים.

תשובתו של ר' שלמה חיים שימחה מאוד את ר' חיים יונה, אולם הימים נקפו ועדיין לא באה הישועה. פתאום נזכר ר' חיים יונה במה שהתרחש בשמחת תורה האחרון.

במהלך ההתוועדות בשמחת תורה תרפ"ד אמר פתאום הרבי הריי"צ: "עומד כאן אברך וחושב בליבו שאילו היה אבי בחיים, היה מבקש ממנו ברכה שיזכה לבן, אך כיצד יבקש זאת ממני?... ובכן, השנה ייולד לו בן!".

ר' חיים יונה הרהר בדברים והגיע למסקנה שעליו לבקש ברכה מהרבי הריי"צ. בינתיים נאלץ הרבי לגלות מרוסטוב ועבר ללינינגרד. נסע ר' חיים יונה ללינינגרד, נכנס אל הרבי הריי"צ וביקש ברכה לילדים.

הרבי הביט בו במבט תמה: "האם עדיין לא נושעתם?", שאל. ר' חיים יונה השיב בשלילה. הרבי הרהר לרגע ואחר־כך אמר: "הנה, כבר יש!".

כאשר שב ר' חיים יונה לביתו התברר לו שאכן דברי הרבי התקיימו, וכעבור תשעה חודשים נולד הבן, בשעה טובה ומוצלחת.

מרפסת האורחים של חברון

השם התרחבנו, באדיבות ארגון הכנסת אורחים. עם ההרחבה גדל כמוכן מספר האורחים."

הילדים שותפים

סעודות השבת נערכות במרפסת שעל גג הבית, שזכתה לכינוי 'מרפסת כהן'. "המרפסת סמוכה לבית הכנסת אברהם אבינו, וכך מתבקש לספר על בית הכנסת הוותיק", הוא אומר. "כל בני המשפחה משתתפים בסעודות. הילדים מסבירים לאורחים איך נוטלים ידיים ומה מברכים, והם גם מגישים את המטעמים שעליהם עמלה רעייתי לקראת השבת. הילדים גם מנהלים את סדר השירים והניגונים, שסוחפים את כל הסועדים."

איך מצליחים להכין אוכל למספר סועדים בלתי מתוכנן? הרב כהן מחייך: "זה לא פשוט, אבל עם הזמן הצלחנו לבנות מודל שמאפשר לנו להכין אוכל שמספיק תמיד לכל האורחים. אני לא זוכר מקרה שמישהו בא ולא היה לו מה לאכול. ואם נשאר? לילדים יהיה מה לאכול במוצאי שבת ויום ראשון. האוכל של שבת תמיד טעים."

הערכה לחיילים

לצד התיירים בולטים סביב השולחן החיילים, שקיבלו אישור ממפקדם לסעוד אצל משפחת כהן. לדברי הרב כהן, כמעט אין חייל ששירת בחברון בעשור האחרון ולא התארח על שולחנם. "בעינינו זו גם הזדמנות להביע את ההערכה

זמירות השבת בקעו ממרפסת האורחים של משפחת כהן בעיר חברון. היושבים סעדו את ליבם במיטב המטעמים שהגישו בני המשפחה המארחת. בתוך קולות השירה נשמע פתאום קול שבקע ממכשיר הקשר של אחד מלובשי המדים שישב סביב השולחן. בן רגע זינקו ממקומותיהם יותר ממחצית האורחים ומיהרו החוצה.

רק כעבור כעשרים דקות של מתח שבו החיילים האורחים אל הבית. הם סיפרו על מרדף שניהלו בעקבות דיווח על מחבל שחדר ליישוב היהודי. לבסוף התברר שהדיווח היה שגוי. "האמת שדאגנו יותר למרק המתקרר", התבדח אחד החיילים, בניסיון להחזיר את האווירה לשגרה.

מספר האורחים אינו ידוע

סעודות השבת בבית הרב דני כהן (41), שליח חב"ד בחברון, מפתיעות בכל שבוע מחדש. אם תשאלו אותו ביום שישי בבוקר כמה אורחים יסעדו על שולחנו, לא תקבלו תשובה. "רק שעתים אחרי כניסת השבת אדע בעצמי את התשובה", הוא משיב בחיוך. "מספר האורחים נע בין שלושים לשבעים".

כבר שתיים עשרה שנים משמש הרב כהן שליח חב"ד בעיר האבות: "זמן קצר אחרי בואנו הבנו שהפעילות שלנו תהיה סביב התיירים והחיילים המשרתים במקום. התחלנו להכניס אורחים אף שהתגוררנו בדירה קטנה והיה צפוף למדי. ברוך

הרב כהן והשולחנות הערוכים (צילום: מנדי הכטמן)

לחיילים ששומרים על עיר האבות. אי אפשר כלל להבין את גודל מסירות הנפש של חייל ששומר בלילות בעיר כזאת". השתתפות החיילים מגבילה את זמן הסעודה: "זמנם של החיילים קצוב, ואנחנו צריכים לקצר. אבל כל דקה שווה".

המכתבים הרבים שמשפחת כהן מקבלת מהאורחים ממחישים את עוצמת הנתינה שהמשפחה מעניקה. "אין מילים לתאר. לא משנה כמה נכתוב, או כמה נגיד, זה פשוט מעל ומעבר", סיכמה משפחה מתלאביב, שהתארח בחברון בחודש שעבר.

האוצר המדהים של חומש
רש"י כפשוטו
אליך עד הבית...
וללא שום התחייבות!
לפרטים חייגו עכשיו: **1599-500-109**

מעוביין לקנות ספרי תורה פסולים
(גם מיועדים לגניזה)
וכן כלי כסף, רימונים לס"ת, כתרים, אצבעות, מגילות אסתר פסולות ועוד...
052-9772525

רק בגלל שאתה חב"דניק
תקבל כמו כולם ותשלם פחות מחצי כל שנה!
הכרטיס של ליקנות איום ממספרים וגם שואל בתוספת נכר לרבות בריאות פרוצדור. גם אם כבר יש לך וזה לא, רדא לך מאד לרררר טלפון לנכר בס"ד וחינוך מייסוך וסגן בביטוח הבריאות הפרטי לכל המשפחה.
077-444-7777
שכוחה

פינת ההלכה מאת הרב יוסף גינזבורג, רב אזורי עומר

זה כעונה פעמיים 'אמן'. בתשובות הגאונים אמרו שעל אומר הקדיש (גם) להשתתף בקידוש שש"שמים של הציבור: "...ואמן יהא שמייה רבא שעונים כולם ביחד, משום 'גדלו לה' איתך, ונרוממה שמו וחדויה". גם בספר מעשה רוקח על הרמב"ם כתב "שצריך הש"ץ לומר אמן יהא שמייה רבא ביחד עם הציבור" (=להשמיע קולו).

למעשה כתב ב'משנה ברורה' בשם האחרונים שיאמר זאת "בלחש", היינו שאין זה כחלק מחובתו להוציא את הרבים ידי חובתם, אלא רק מחובתו כלפי הקב"ה. ורק מ'יתברך' ואילך, שמשמיע לציבור, יאמר בקול.

מקורות: תשובות הגאונים החדשות – עמנואל (אופק) נספח ס' טא. סידור הרמב"ם בסו"ט אהבה. מעשה רוקח הל' תפלה פ"ח. טור ס' נו. רמ"א שם ס"א. לבוש ס"ג. שו"ע אדה"ז ס"ג. משנ"ב ס"ק ב. כה"ח ס"ק א. וראה באה"ט ס"ק ה. שו"ע (הב"י) ס' קלט ס"ז. שו"ע אדה"ז ס' נו ס"ג וקצב ס"א.

'יהא שמייה רבא'
שאלה: כשהציבור אומר 'אמן, יהא שמייה רבא... האם גם אומר הקדיש צריך לומר זאת או שימשיך מ'יתברך'?

תשובה: 'יהא שמייה רבא...' הוא תרגום לארמית של "יהי שמו הגדול מבורך לעולם ולעולמי עולמים". הקדיש נתקן בארמית, שהייתה שפה עממית בימי בית שני. עלפי הזוהר מעלתה של הארמית בהיותה שפה זרה, ועלידי השימוש בה משברים את כוח ה'קליפות', היונקות חיות ממנה.

בסידור רב עמרם גאון, ברמב"ם, בטור וברמ"א כתבו, שגם שליח הציבור אומר 'יהא שמייה רבא...! והטעם, מכיוון שהוא קורא לכל הקהל לומר זאת, ודאי שגם עליו לומר זאת איתם, כדי שיהיה בכלל המברכים. עלפי רוב הדעות, לא יאמר 'אמן', מכיוון שכבר אמר 'ואמרנו אמן', והרי

הסרת משקפיים עושים באסותא
AMARIS 500E
הלייזר המהיר והמתקדם בישראל
לכדיקת התאמה ללא תשלום:
*8464
www.assuta-optic.co.il

FlyLuxus
לטוס בזול
לאן שרק תרצו במחירים הכי טובים!
02-9412000
19 פו 216, בנין שערי העיר ירושלים
www.FlyLuxus.com